

Voorjaarsnota gemeente Het Hogeland

De Voorjaarsnota is een belangrijk beslisdocument. De raad van Het Hogeland kijkt kritisch naar hoe het gaat met onze gemeente. Hoe we een financieel gezonde gemeente kunnen blijven en hoe we zoveel mogelijk ambities kunnen realiseren.

Ook kan de raad aangeven welke zaken hij graag verwerkt ziet in concrete begrotingsvoorstellen. De koers die de raad aan het college meegeeft, wordt later dit jaar verwerkt in het gemeentelijk huishoudboekje: de programmabegroting 2025.

Vandaag geven acht fracties hun eerste reactie op de Voorjaarsnota. U leest het op deze pagina. Het debat vindt woensdag 10 juli vanaf 15.00 uur plaats in de raadszaal van het gemeentehuis in Uithuizen.

Aan het eind van de raadsvergadering neemt de gemeenteraad een besluit over de voorjaarsnota. De raadsvergadering is openbaar. Daarom bent u van harte welkom in de raadszaal! Uiteraard kunt u ook live meekijken via raadhethogeland.nl.

de geschiedenis en met een vernieuwend karakter. Daarvoor moet een programma 'Prachtdorpen' ingericht worden naast de al bestaande centrumplannen. In dit programma kunnen deze dorpen als eerste toekomstbestendig worden ingericht en ontsloten. In een aantal dorpen zal dit aansluiten op de versterking en het gasloos gereedmaken van woningen. Samenwerking met het dorp is een duidelijke voorwaarde. Succesvolle voorbeelden van vastgoedverbetering, verhuizing en transformatie van winkelpand naar woning zijn de projecten Dynamiek aan het Lint en de Centrumplannen. Deze kunnen als inspiratie dienen voor mogelijke subsidieverstrekking waarbij de gewenste ontwikkeling en functies samen worden gebracht op nieuwe plekken. Laat Het Hogeland hierin koploper worden, dit verdienen onze dorpen. GemeenteBelangen gaat het college van B&W vragen een programma Prachtdorpen voor te bereiden.

Prachtdorpen

De afgelopen jaren is veel aandacht uitgegaan naar vier grote kernen. Bedum, Leens, Uithuizen en Winsum zijn met centrumplannen ontwikkeld. De kadernota borduurt daarop voort. 'Nu is het tijd om de woondorpen aan te pakken en op te knappen richting de toekomst, naar Prachtdorpen' vindt GemeenteBelangen.

Met de centrumplannen heeft de gemeente menskracht georganiseerd die de ontwikkeling bijhoudt en bevordert. GemeenteBelangen Het Hogeland wil dat de gemeente op dezelfde manier werk gaat maken van het opknappen van de woondorpen. Dit kan naar voorbeeld van de centrumplannen en kan hand in hand met woningbouw waardoor deze dorpen economisch-maatschappelijk een sprong voorwaarts maken, met respect voor

voor mensen die ontheemd zijn. Daarom zal de ChristenUnie aandacht vragen voor investeringen die er direct toe doen. We juichen investeringen in de fietsinfrastructuur toe, net als de sportstimulering. We blijven vragen om meer inzet op woningbouw. Het tempo van deze ontwikkelingen zal verder omhoog moeten. Ook willen wij dat de pijler die de coalitie heeft bedacht onder de naam 'Iedereen doet mee' meer invulling krijgt. De echte kracht en rijkdom van een gemeente zit in de mensen die in onze gemeente leven en de samenleving vormgeven.

Een rijke gemeente?!

De afgelopen jaren heeft de gemeente tientallen miljoenen euro's overgehouden. Een groot deel van deze middelen is in verschillende potjes (reserves) gestopt. Vandaar een rijke gemeente. Toch staan er voor de komende jaren rode cijfers in de boeken met forse structurele tekorten.

Er worden steeds meer noodgrepen toegepast, waardoor er de afgelopen jaren allerhande meerjarenprojecten op incidentele basis zijn gestart. De ChristenUnie zal pleiten voor een begroting die structureel in balans komt. Maar of we een rijke gemeente zijn wordt niet bepaald door een getal in de begroting. In onze ogen zijn het onze inwoners die onze gemeente een fantastische plek maken. Het omzien naar elkaar in de dorpen. Het ondersteunen van het lokale dorpshuis. Het inzetten

Klimaat en armoede zijn daar voorbeelden van, ook in onze gemeente. De zorg gaat knellen, de ongelijkheid is groot en ook bij ons staan mensen te springen om huizen.

Wonen staat wat PvdA Het Hogeland betreft met stip op 1. Er moeten zo snel mogelijk huizen worden gebouwd! Betaalbare huizen voor starters, huizen voor kleinere huishoudens. Ook zijn er ideeën vanuit inwoners voor nieuwe woonvormen. De PvdA steunt deze initiatieven. Het tempo moet omhoog, er zijn genoeg kansen om te versnellen. Er zijn ook zorgen over het geld dat in de toekomst naar de gemeente komt. Onze fractie wil daarom nu al aan de slag met een oplossing. Ondertussen blijven we naar de dorpen toekomen om met de inwoners en verenigingen in gesprek te gaan: wat speelt er in de dorpen? Wat kan de PvdA voor jullie betekenen?

Wonen met stip op 1!

De voorjaarsnota is binnen. Dit document geeft de raad informatie over de stand van zaken van projecten en uitgaven, maar ook verzoeken van het college om te starten met nieuwe plannen. De uitdagingen in Nederland zijn groot. Zorg,

er liggen tot 2035 zijn veelbelovend en realistisch. Waar we ons zorgen over maken is de noodzakelijke versterking van een aantal zorggebouwen. Dit vergt de nodige uitdagingen voor een kwetsbare groep. Eveneens een punt van zorg is hoe in de toekomst de huisartsenzorg in onze gemeente gewaarborgd blijft. Andere punten die onze zorg en aandacht blijven houden zijn de grote projecten die veelal met extern geld worden bekostigd, zoals Eemshaven+, energie en warmtetransmissie, centrumplannen etc. Voldoende ambities, maar zijn deze gezien de krapte op de arbeidsmarkt ook haalbaar? We blijven het als CDA kritisch volgen.

Positief kritisch!

Hoewel we als CDA hier en daar nog wel kanttekeningen plaatsen, zijn we overwegend positief over de voorjaarsnota. De financiële positie van de gemeente, ondanks het dreigende 'ravijnjaar', ziet er goed uit.

Er is extra geld voor groenbeleid, iets waar we ons als CDA altijd hard voor hebben gemaakt. Hoewel er veel aandacht is voor woningbouw, gaat dit ons als CDA nog niet voortvarend genoeg. Ook starters dienen voldoende mogelijkheden te krijgen. Binnen de kleinere kernen liggen wat ons betreft eveneens mogelijkheden. We zijn blij met de nieuwe subsidieregeling Dorpshuizen, hoewel er naar ons idee nog de nodige finetuning moet plaatsvinden. Over het onderwijshuisvestingsplan zijn we als CDA erg tevreden. De plannen die

CDA is trots op ons werelderfgoed

vol, slimme oplossingen zijn nodig. Waar blijven de plannen voor dorpswindmolens?

Initiatieven van inwoners

Er is veel creativiteit en samenredzaamheid op Het Hogeland. Benutten we die als gemeente of zijn we eerder een ontmoedigende factor? Het wordt hoog tijd dat we burgerinitiatieven met open armen ontvangen en mogelijk maken. Dat gaat allemaal niet vanzelf, moeite moet je doen!

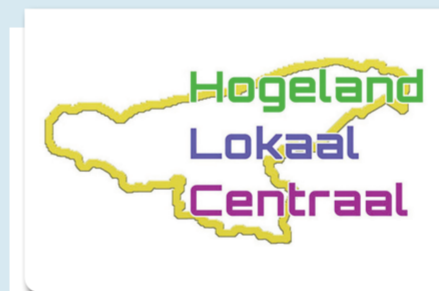
Moeite moet je DOEN!

Een stap vooruit zetten en echt achter je inwoners gaan staan. Dat vraagt om ambitieuze eigen plannen én vertrouwen in initiatieven van anderen. Er zijn uitdagingen genoeg!

Wonen in een gezonde groene omgeving
We bouwen vooral eengezinswoningen, terwijl veel Hogelandsters alleen wonen. Waarom stimuleren we geen ecologische bouwprojecten voor jongeren en ouderen? Waarom staan de ambities voor een biodiversere leefomgeving alleen nog op papier?

Duurzame energie betaalbaar voor iedereen

We moeten snel van het gas af. Veel mensen vragen zich af hoe ze dat het beste kunnen doen. Het elektriciteitsnet is al over-

- Voor iedereen gelijke isolatiesubsidie Nij Begun. 100%
- Sport voor iedereen toegankelijk. Ook boven de 18 jaar ondersteuning fondsen
- Ruimhartigere inzet dorpsbudgetten
- Veilige omgeving scholen en haven Uithuizen
- Betere ontsluiting Onderdendam, Hooilandse weg Roodeschool en Eemshavenweg
- Voldoende budget voor kapitaalgoederen, gemeentelijk vastgoed en speeltuinen
- Uitbreiding recreatieve fietsplannen
- Onderhoud begraaftplaatsen door lokale ondernemers
- BeterBuitenApp. Uitvoering door lokale ondernemers en samenwerken met inwoners
- Budget vrijmaken voor uitgewerkte dorpsvisies
- Schooltuinenprojecten extra budget voor ondersteuning uitvoering taken en missie
- Budget Ondernemersfonds verhogen met 21% voor BTW-compensatie

Het kon minder!

We zijn inmiddels halverwege 'de rit'. Een plezierige tot nu toe! Gezamenlijk doel: de op een na grootste gemeente van Nederland zorgt goed voor haar 52 dorpen en inwoners. Niemand aan de kant. Iedereen doet en telt mee! Wij werken graag samen met ons college van B&W. Samen leggen we de lat hoog en hebben we veel ambities!

Onze ambities voor het komende jaar:

- Geen nieuw gemeentehuis. Wel een duurzame verbouw en aanbouw in Winsum
- Versnellen woningbouwplannen. Extra inzet personeel voor uitwerking plannen
- Woningbouw in alle dorpen en kernen. Voorzieningen behouden of uitbreiden
- Uitbreiding bedrijventerreinen
- Pleterburen behouden als toeristische trekpleister

Het Hogeland steeds beter op orde

Op dit moment staat de gemeente er financieel goed voor. Maar vanaf 2026 krijgt de gemeente minder geld van de rijksoverheid. Dit gaat negatieve gevolgen hebben voor de gemeentefinanciën. Toch moet de gemeente wat de VVD betreft terughoudend zijn met het verhogen van de lasten voor inwoners en ondernemers. Daarnaast zetten wij in op het behoud van voorzieningen.

Als VVD vinden wij het belangrijk dat we de basis op orde krijgen in onze gemeente. Het is daarom goed dat er geïnvesteerd wordt in het groenonderhoud en in speeltuinen. Ook wordt er met onze steun extra geld vrijgemaakt voor wegen, bruggen en andere infrastructuur.

in staat. Het gebrek aan ambitie om verder te bouwen aan een sterk Sociaal Domein zoals de armoede aanpak of duurzaamheid. Het echt luisteren naar wat inwoners willen en op juiste wijze omgaan met vragen en initiatieven vanuit de samenleving moet de prioriteit krijgen. Ook willen wij dat er duidelijk gaat worden voor iedereen wat 'Brede welvaart' nu echt is. Op welke wijze merken inwoners van het Hogeland hier iets van? Lokaal Sociaal staat altijd open voor inbreng vanuit de Hogelandster samenleving. Voel je vrij jouw mening, inzichten en visie te delen op de onderwerpen die jou aan het hart gaan!

Gemeente luister naar de inwoners

Een raadslid heeft drie taken: volksvertegenwoordiger zijn, kaders stellen en controleren van de macht/het bestuur. De Voorjaarsnota is kaderstellend. In dit geval een voorstel van het college hoe het incidenteel geld wil inzetten voor de eigen ambities.

Lokaal Sociaal ziet dat er veel ruimte zit tussen de prioriteiten en ambities van het college en wat de inwoners - die wij treffen - belangrijk vinden. Het gevaar van die ambities is dat de basis niet op orde is, of blijft, bij de gemeente. Waardoor uiteindelijk de belangrijke zaken niet gebeuren of minder aandacht krijgen dan ze verdienen. Deze Voorjaarsnota kijken we bij Lokaal Sociaal vooral ook naar wat er niet

Wonen is voor de VVD een topprioriteit. Er wordt volop gebouwd in Bedum, Winsum en Uithuizen. Ook in de andere, kleinere, kernen moet woningbouw mogelijk zijn. Dit is ook afgesproken in het coalitieakkoord. Wij willen het college aansporen hier meer vaart mee te maken. De komende jaren komt er veel geld naar Groningen in het kader van Nij Begun, de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquête Aardgaswinning. Een aantal Hogelandster basisscholen doen mee aan Tijd voor toekomst. Kinderen krijgen hierbij extra les in bijvoorbeeld kunst en cultuur, sport en bewegen. Wat de VVD betreft wordt dit project verder uitgebreid naar alle scholen in onze gemeente.

